

Hradčovské listy

zpravodaj pro občany Hradčovic a Lhotky

1. ČÍSLO

DUBEN 2021

MK ČR E 19419

DISTRIBUOVÁNO ZDARMA

Biopás a Velikonoce

Už se těšíme, jak se kolem nás všechno zazeleňuje. Ano, s přicházejícím jarem se probouzí příroda. Ale příroda není jen zelená. Vzpomínám si jak v loňském roce (nebo to bylo ještě o rok zpět), při cestě z Hradčovic do Veletin se vně lipového stromořadí rozprostíral lán nějaké kulturní plodiny, ale nesahal až k patám lip. Silnici lemoval barevný pás různých kvetoucích bylin. Je to trend doby – za větší rozmanitost v přírodě – BIOPÁS. Zemědělci mají možnost ne-li povinnost kolem okrajů polí vysévat vonné nektarodárné a pylodárné byliny. Podporuje se tím přežití mnoha hmyzích druhů, které by jinak z kulturní krajiny monotónních lánů vymizely. Dnes víme, že rozmanitost životnímu prostředí svědčí. Živočiškové, kteří byli donedávna nazýváni škůdci, do naší přírody patří stejně jako ti takzvaně užiteční.

Při pohledu na zmiňovaný lán mě kolikrát napadlo: kdyby té plodiny zde pěstované nebylo, celá ta plocha by hýřila barvami a buzkotem. Teď je tu intenzivně pěstovaná kultura, vzhledem jednotvárná, ale potřebná. Hold nás lidiček je mnoho a nějak se musíme

nasytit. Avšak díky za ten biopás. Je důkazem, že země živitelka dává růst nejen řepce nebo pšenici. Skrývá v sobě také schopnost pokrýt se zelenou a pestrobarevnou vrstvou doslova kypící životem. Jen jí dát, i když jen na omezeném pruhu při silnici příležitost a hned se ukáže, jaká tajemná životodárná síla se skrývá ve vlhké hroudě.

K jaru patří také velikonoční svátky. Když se řekne „svátky jara“ má se na mysli tradice dávné předkřesťanské minulosti. „Veliká noc“ je křesťanské přeznačení, které odkazuje k židovským svátkům Hodu beránka a v té souvislosti na podivuhodné překonání smrti Kristovým vzkříšením.

Velikonoce mohou být pro nás takovým obrazným biopásem. Všední každodennost a těžkosti, zvláště dnes tak zkoušeného lidstva, jsou jakoby oním kulturním a do jisté míry fádním lánem. V nitru člověka se to pořád ozývá, někdy i bouří. Přece můj život nemůže být uzavřen jen do té pomyslné úsečky mezi narozením a smrtí. A svůj hlad po důvěře a lásce sytím vztahy ke svým bližním, ale nenasytím docela.

**Požehnané svátky
Kristova vzkříšení a nadějí
do nadcházejících jarních
dnů přeje vedení Obce
Hradčovice a redakce
Hradčovských listů**

Semjon Ušakov (1685) – Poslední večeře Páně.

Ano jsou tu ti druzí, které chci milovat a jim důvěřovat. Ale jsou to také jen chybující lidé jako já. Může přijít a přichází zklamání, rozčarování z lidské nedokonalosti i té nešťastné smrtelnosti.

Ale život člověka, každého člověka, nese v sobě skrytou sílu vyrůst a rozvinout se do života silnějšího než smrt. Právě do toho života, po kterém podvědomě toužíme, do života trvalého a v lásce, která nezklame. Je tu „biopás“, který to dokazuje. Jsou zde Velikonoce, svátky Kristova vzkříšení. Bůh se stal člověkem stejným jako my, právě proto, aby nám odhalil, jaká tajemná duchovní síla v každém z nás dřímá. Dáme-li příležitost hroudě zeminy, odmění se velkolepou hrou života, všeho druhu. Když letos znovu a nově přitakáme Kristu, že on je tím dárce pravého života, potom dáváme příležitost pomyslné fádni ploše svého života k přeměně, k rozkvetu v nejrůznějších barvách, kde smrt už nebude mít místo.

P. Vojtěch Daněk

Slovo starosty obce

Dobrý den vážení občané HradčovicLhotky, vypadá to, že se už pomalu, ale jistě, na naše poměry, tuhá zima konečně loučí. Největší radost z konce zimy mají určitě obecní zaměstnanci, kterým dala tato na sněhovou nadílku štedrá zima pořádně zabrat. Samozřejmě jim za obětavou práci spojenou jak s údržbou chodníků, tak i místních komunikací, patří můj velký dík. Nejednou mě místní občané zastavili a děkovali za vzorně uklizenou obec a já jim s úsměvem na tváři odpověděl, že to není moje zásluha, ale zásluha obecních zaměstnanců. Jsem ovšem za pochvalu velmi rád, hlavně proto, že se v naší milované obci najdou stále občané, kteří dokážou ohodnotit kvalitní práci druhých lidí. V dnešní uspěchané covidové a bláznivé době to začíná být opravdu vzácnost. Doufám, že nastávající jaro už bude méně extrémní a hlavně co nejvíce proočkované, abychom se po dlouhém soumraku minulého roku mohli opět svobodně nadechnout, potkat se na obecních akcích u máje nebo jen tak, prostě někde... Já, jako věčný optimista, pevně věřím, že to tak opravdu bude. Jeden můj kamarád s oblibou říká: „Musíš věřit, nevěřit je hřích“, tak já věřím. Tato zima a s ní spojený úklid nám trošičku udělal čáru přes rozpočet. Myslel jsem si, že v tuto dobu budeme mít už dávno za sebou dokončovací práce na altánu u rybníka nebo hotový sklad v místní mateřské škole, nedá se však nic dělat. Snad nám bude přát počasí a všechno na jaře doženeme. Plánů na letošní rok máme opravdu hodně: vybudování dešťovky, což je systém pro zadržování dešťové vody, dokončení hřiště za školou, výstavbu vodovodu na Lhotce, opravu zahrádkářské budovy, cyklostezku do Drslavic, rekonstrukci umývárny ve školce, kanalizaci, zpevněnou cestu v lokalitě B1 v HradčovicíchLhotce. K tomu ještě přidejme rekonstrukci cesty od areálu družstva po Maršovský mostek. Nejsem si jist, jestli jsme si toho se zastupiteli nenaplánovali moc. Ale i navzdory špatnému

počasí se od posledního vydání obecních listů v naší obci událo mnoho pozitivních věcí. Díky místní akční skupině Slovácký Fénix, což je skupina nadšenců kolem zastupitele Jirky Macka, pana Jakuba Šafáře, Lukáše Kroči nebo naší paní učitelky Veroniky Jančové, začaly práce na zkulturnění Chrástky a přeměnu na lesopark. Nemohu nezmínit, že tyto práce, které zcela jistě povedou ke zkrášlení obce, tato skupina dělá pro obec, ale i její občany zcela zdarma. Věřím, že

neničili práci druhých, a využívali pro uložení svého veškerého odpadu sběrný dvůr. Věřte, že ani ostříhané tují, ani vyhrabaný trávník do našich společných mezí nepatří. Dále se také tato skupina nadšenců pokouší o záchranu naší jedné z posledních slováckých bůd, takzvané Turzíkovy budy. Jejich zatím hlavním přínosem bylo vyčištění jejího okolí od náletových dřevin, vyklizení všemožného odpadu uvnitř budy, ale i zpevnění nosné konstrukce, částečná oprava

Nádrž na dešťovou vodu u knihovny ve Lhotce.

už si mnozí jejich práce všimli při skoro jarních procházkách po katastru naší obce. Ale s politováním musím říct, že se najdou i občané, kterým je práce a snaha druhých zcela lhostejná. Jinak by do již z větší části vyčištěné Chrástky nemohli vyvážet svůj domovní odpad nebo bioodpad. Je to pro mě zcela nepochopitelné, když ve sběrném dvoře je možné odevzdat veškeré přebytky, od nebezpečného odpadu přes velkoobjemový až po bioodpad. Opravdu tomu nerozumím. Proto žádám tyto naše občany, aby

střešního pláště a zabránění dalšímu chátrání této velmi cenné památky. Za tuto práci jim patří obrovské poděkování. Také jsem velmi rád, že se začínají hlásit občané, kterým se jejich práce líbí, a sami by chtěli přiložit ruku k dílu. Jako například naši včelaři, kteří v této práci vidí jak velký prospěch pro jejich včely medonosné, tak výchovný efekt pro naše malé včelaře. Ještě jednou děkuji a zároveň vyzývám stejně smýšlející občany, kterým není okolí naší krásné obce lhostejné a chtěli by přiložit ruku k dílu, aby se ozvali naší zatím malé skupině Slovácký Fénix. Dalším z mého pohledu krásným počinem je vyhlášení turistické soutěže Se skřítkem za skřítkem. Myšlenka pana Jirky Macka a paní učitelky Veroniky Jančové připravit soutěž pro naše děti a jejich rodiče, která je zajímavá jak splněním úkolů, tak i odměnou od obce HradčovicLhotka, je skvělá. Záměrem této soutěže je i poznávání zajímavých míst v našem katastru a myslím si, že i občané, kteří už nemají malé děti, by mohli tuto soutěž a s ní spojenou turistiku absolvovat. Procházka je to opravdu krásná a pro mnohé občany i zajímavá v poznávání nových míst. Najít například Junácký kámen nebo památnou Hrušku není zcela jednoduché. Vážení občané, závěrem Vám přeji krásné a duševně obohacující prožití Velikonočních svátků, také Vám přeji hlavně zdravý a pevný nervy se stále trvajících vládních opatřeními; a jak jsem již psal v minulých listech – jasnou mysl a pozitivní myšlení. **Starosta obce**

Hřiště za ZŠ.

Ohlédnutí za rokem 2020

Znamením roku 2020, vyžadujícím zvláštní pozornost, byl výskyt koronaviru, též označovaného jako Covid-19, a jeho následné rozšíření do podoby celosvětové pandemie. Základním nástrojem ochrany proti tomuto virovému onemocnění a pro překonání jeho následků se stala rouška. Od března do června se těšila pověstí symbolu vzájemné solidarity a ohleduplnosti. Lidé a zejména řada politiků i jinak významných celebrit se nechávali zvěčňovat u šicích strojů v době, kdy bylo těchto roušek nedostatek a kdy náš stát i další země řešily tento problém dovozem z Číny. Pro jejich nošení byly vymyšleny různé slogany typu: „Moje rouška chrání tebe, tvoje rouška chrání mne.“ A lidé ji začali bez reptání nosit. Nálada se po prázdninách, co do opětovného používání roušek vzhledem k novému a rozšířenějšímu výskytu Covidu-19, než tomu bylo před prázdninami, však koncem srpna a začátkem září změnila a tatáž textilie začala čelit stále častější kritice coby symbol nesvobody, náhubek, politický nástroj a bůhví co ještě. Dokonce se i v České republice proti povinnému nošení roušky demonstrovalo. Odmítána byla i další opatření, která měla bránit rozšiřování této nákazy, a odmítány byly i nástroje k tomu volené, jakými bylo vyhlášení nouzového stavu, uzavírání škol, zákaz provozu restaurací či služeb, noční zákaz vycházení a konání kulturních,

společenských a církevních akcí za omezeného počtu či dokonce bez přímých účastníků. Na pochod se tak častokrát daly emoce mající zdroj svého projevu nejenom v ekonomické, ale také politické oblasti. To přesto, že v září a říjnu 2020 dosáhla vlna koronavirové nákazy dalšího rozšíření. V ČR tak silného, že naše země zaujala nelichotivé druhé místo na světě v počtu nemocných v přepočtu na sto tisíc obyvatel. Jen např. 20. 10. 2020 dosáhl denní přírůstek počtu nakažených v ČR 11 984 osob. Odrazem toho byl nápor nemocných, kterému byly naše nemocnice a zdravotnická zařízení vystaveny a kterému jen díky silnému zdravotnictví a obětavosti tam pracujících osob dokázaly odolat.

Celorepublikovému trendu vývoje nemocných Covidem-19 odpovídal i vývoj nemocných v naší obci. Jestliže na jaře 2020 to byli jednotlivci, tak na podzim, a to přesně 31. října, dosáhl denní stav nemocných nejvyššího čísla – 39 osob, aby pak k 12. prosinci tento stav klesl na nulu, ale na konci roku vystoupal na 5 nových případů. Údaje o celkovém počtu osob, které v naší obci v průběhu roku 2020 Covidem-19 onemocněly nebo byly v karanténě, sice nejsou k dispozici, ale dle údajů o denních počtech nakažených, které od 15. října začaly být publikovány, lze uvést, že to bylo téměř 100 osob. V porovnání s celkovým počtem obyvatel

obce to tak činilo 9 až 10%. Někteří z nich této nákaze bohužel podlehli.

Koronavirus se v roce 2020 stal fenoménem, který ovlivnil veškeré dění i v naší obci. A ani přes různá a mnohá i mimořádná opatření nebyl do konce minulého roku vymýcen. S jeho důsledky se tak setkáváme i v letošním roce. Prostředkem, který by měl pomoci proti šíření koronavirové nákazy a uchránit lidi před onemocněním, se stalo očkování, které bylo ve světě a následně i u nás zahájeno na konci předcházejícího roku. Současně byly k prevenci i léčbě hledány další vhodné protilátky. ČR se v zájmu zajištění očkovací vakcíny zcela upnula na EU. Předpokládané společné a jednoduché zajištění dostatku očkovacích látek však záhy nabralo trhliny a plánovaný postup očkování obyvatel státu se zpomalil. Prioritou bylo ochránit přednostně zdravotníky a následně občany starší 80 let. Z důvodu zpoždění dodávek objednané očkovací vakcíny však ani do konce roku nebylo plánovaného počtu proočkovaných osob dosaženo. Otázkou z konce uplynulého roku tak zůstává, zda-li se vše napraví v roce letošním a zda-li očkování skutečně pomůže. Neboť i v této otázce zůstala určitá skupina lidí na zákách a očkování se nestalo věcí povinnou.

(Výtažek ze zápisu do kroniky obce za r. 2020 zaznamenaný Janem Popelkou)

Hrajeme si ve školce

Jelikož situace s koronavirovou pandemií není ani v novém roce dobrá, musíme se tomu přizpůsobovat i my ve školce. Snažíme se s dětmi trávit hodně času venku na čerstvém vzduchu.

Lednové počasí nám k tomu krásně přálo. Napadl sníh a tak bylo spoustu prostoru k tomu si pořádně zasáňkovat, postavit na zahradě sněhuláka, iglú a i na tu koulovačku došlo.

Lednové dny ve školce jsme si ozvláštnili pyžamkovou párty, kdy na sebe na celý den hodíme pyžamo a poté si v něm hrajeme. Udělali jsme si také puzzlíkový den. Od rána jsme se s velkou chutí pustili do skládání všech puzzlíků, které jsme jen ve školce našli. V rámci tématu „ten dělá to a ten zas tohle“ jsme měli možnost nahlédnout do dílny pana stoláře, kde se dětem moc líbilo a upekli jsme si chleba jako pekaři.

V únoru jsme si oblékli masky, připravili jednohubky, pustili Hradčovjanku a nastalo „fašanko karnevalové“ veselí. Poté nastal týden péče o naše tělo, hry na lékaře a objevování lidských orgánů. Zakončením byl zdravý týden s každodenní přípravou zdravých pokrmů, např. pohár s ovocem, barevné zeleninové jednohubky, výroba zdravého nápoje, pečení sýrových brambor a zeleninových „mafinů“.

Bohužel od 1. března se naše mateřská škola pro děti uzavřela, ale jsme s dětmi aspoň v kontaktu pomocí distanční výuky, která probíhá u předškoláků, posíláme dětem úkoly, pozdravy a nahrané video s pohádkou a písničkami, které natočily paní učitelky.

Snad nám příchod jara přinese zlepšení a budeme se už v blízké době zase setkávat.

MŠ

Pečení chlebů.

Fašankové tanečky.

Rekonstrukce umývárny dětí v mateřské škole

I když je mateřská škola pro děti uzavřena, tak se v ní stále pracuje. Paní kuchařky vaří a zajišťují stravu pro všechny strávníky, jak školáky, tak i dospělé.

Pan starosta využil školky bez dětí k tomu, aby se společně s obecními zaměstnanci, panem Duháněm, firmou Pavla Mikuláščíka a panem Javorem pustili do rekonstrukce umývárny ve spodní II. třídě.

Práce se rychle rozbíhají a my se už těšíme na pěkné nové prostředí. Moc jim touto cestou děkujeme.

MŠ

Rozhovor s Tobíkem

Možná vaší pozornosti neuniklo nedávné udílení cen Český lev, ve kterém si nakonec nejlépe vedl film režiséra Bohdana Slámy o poválečném českém pohraničí *Krajina ve stínu*. Ten totiž nakonec získal z patnácti nominací šest ocenění. Není jistě bez zajímavosti, že hlavní dětskou roli v něm ztvárnil Tobias Šmigura, který žije se svou rodinou v Hradčovicích. Požádali jsme ho proto o krátký rozhovor, aby se o své dojmy z natáčení se čtenáři Hradčovských listů podělil.

Tobias, 6. března jsme mohli v televizi sledovat slavnostní udílení cen Český lev, několik ocenění získal i film *Krajina ve stínu*, určitě máš z takového úspěchu radost...

Ano mám. Byla škoda, že jsem se s rodiči nemohl zúčastnit na udílení cen Českého lva a znovu se setkat se všemi herci kvůli Covidu.

Prozrad' nám něco o sobě, co Tě baví, co rád děláš ve svém volném čase

Mám rád školu – hlavně matematiku, český jazyk a angličtinu. Rád sportuji a trávím čas s kamarády, také mě baví hrát hry na PC.

Film měl premiéru v září loňského roku a Ty jsi měl možnost zúčastnit se několika slavnostních promítání. Kde to bylo?

První premiéra nás čekala 12. 8. 2020 v Uh. Hradišti na filmovce. Druhá premiéra proběhla 8. 9. 2020 v Praze a třetí premiéra se uskutečnila 9. 9. 2020 v Rožnově pod Radhoštěm.

Jedná se o Tvoji první filmovou zkušenost? Můžeš nám prozradit, jak ses k natáčení dostal?

Na programu České televize běžela informace o konkurzu do filmu *Krajina ve stínu*, kde hledali

kluka od 8 do 16 let. Táta tam poslal moji fotku a něco o mně napsal. Pak nás pozvali do Prahy, kde nás bylo přes 300 dětí. Večer volali rodičům, že postupuji do druhého kola. Za týden jsem jel s rodiči zase do Prahy a tam už jsem zůstal jenom já a jeden kluk. Oba jsme museli zahrát drsnou scénku. Ještě než jsme dorazili domů, tak volali rodičům, že jsem byl vybrán do filmu, kde budu hrát hlavní dětskou roli Karlíka.

Kde se všude natáčelo a kdo tě na filmování doprovázel?

První natáčecí den se točilo v Krkonoších v Kozákově. Nejvíce natáčecích dní probíhalo v Bořicích u Písku. Film se točil necelého půl roku. Na každé natáčení mě doprovázeli mí rodiče.

Prozrad', co pro Tebe bylo při filmování nejtěžší, měl jsi trému?

Asi nejhorší bylo, abych nesledoval, co se děje při natáčení kolem mě a abych se nedíval do kamer. Trému jsem měl vždy, ale nemohl jsem to pokazit. Točilo se většinou naostro na černobílý film na klasický filmový materiál.

Film je určený dospělým divákům, lákalo by Tě zahrát si v nějakém dalším?

No, není to úplně pro děti. Hodně se tam střílí, lidi tam také umírají a jsou na sebe zlí. Režisér Bohdan Sláma chce se mnou natáčet dál, je to můj kamarád. A těším se na herce, se kterými jsem už hrál.

O čem by film měl být?

Jednou jsem s mámou na dovolené sjížděl řeku na raftingu a bylo to super. Tak bych si rád zahrál kluka, který tráví prázdniny na raftingu, kde potká super partu kamarádů.

Od natáčení přece jen uběhla spousta času, na co s odstupem nejraději vzpomínáš?

Je toho moc, na co rád vzpomínám. Jezdil jsem ve starých autech, nebo když jsem s Bohdanem dělal lumpárny. A také jsem moc rád, že jsem si ve filmu mohl zahrát s mými rodiči.

Díky za rozhovor!

Chrástka jako místo pro všechny

Pro mnoho lidí je péče o zdraví spojena s pravidelným pohybem a pobytem na čerstvém vzduchu. Jako ideální řešení se tedy jeví procházka či běh okolní přírodou. A protože u nás v podstatě schází krátká okružní trasa, nejdenní zamíří do lesa a zpět. Kudy ale jít, chceme-li být více ohleduplní k přírodě?

V rámci roku jsou určitá období, během kterých zvěř ocení doušek klidu navíc. Je to zejména v zimě, kdy se pro ně stává každý pohyb velmi vyčerpávající. Podobně pak na jaře, kdy se rodí mláďata a jejich rodiče musí být ve střehu před každým nebezpečím. Člověk je tak postaven před dilema. Jednou z cest je ztížit se a naslouchat přírodě, což je hezké pravidlo i pro celý rok. Další možností může být držet se na komunikacích při obci. V tomto ohledu má velký potenciál Chrástka a její okolí.

Myšlenka spočívá ve snaze vytvořit při obci příjemný vycházkový okruh, který zároveň otevře dveře vícero prospěšným počínům. Cesta by měla začínat u zátáčky nad kulturním zařízením v Chrástce. Romantickou dřevěnou lávkou by mohla překonávat její žleb, shora by mýjela hřbitov, skrze Hájký by pokračovala k Súhradám. Dále snad formou pěšiny podél potoka

cesta k přírodnímu kluzišti u bývalého družstva. Cesta by nebyla přístupná motorovým vozidlům. Rodiče by se nemusely bát zde pustit z ruky své malé děti.

Vhodné části trasy by bylo jistě dobré osadit pestrou škálou stromů a keřů, které by ji činily

zaslouží. Pestrostí jistě přispějí i místní divoké květiny, které se rády rozšíří na nová místa.

Výhled na obec z východní strany Chrástky je čímsi neobyčejný a dokážu si představit, jak zde trávim na lavičce hodiny pohledem na svoji rodnou hroudu. Věřím, že by lidé tu a tam podél cesty uvítali i střídmý informační panel. Je toho přece tolik zajímavého o Hradčovicích a Lhotce, které jsou odsud jako na dlani. No není to hezká představa?

Jakub Šafář

až k Šimůnce z opačné strany stávající cesty. Taková vycházka by nabídla krásné kusy hradčovské přírody včetně hezkých výhledů, ale zároveň dopřála více klidu odlehlejšími místy katastru. Současně by tím vznikla nová pěší spojnice se hřbitovem od Súhrad a přístupová

malebnější, poskytovaly stín a chránily obec před nárazy větru, které typicky trápí například hřbitov. Bylo by rovněž skvělé, kdyby lemované obecní prostory mohly posloužit včelařům, třeba jako místo pro nektaronosné rostliny. Jejich práce prospívá přírodě i nám všem, určitě si to tedy

Co sbíráme ve sběrném dvoře

- papír
- plast
- sklo
- nápojové plechovky
- železo a jiné kovy
- BIO odpad
- použité jedné tuky a oleje
- nebezpečný odpad (vyjeté motorové oleje, barvy a ředidla, postřiky, zářivky, obaly od montážní pěny)
- stavební suť v omezeném množství
- velkoobjemový domovní odpad (sedačky, matrace)
- elektro a baterie
- lednice, pračky, sporáky
- dřevo

Sběrný dvůr je otevřen každou sobotu v době od 08 do 10 hodin. Pro odvoz odpadu, mimo provozní dobu sběrného dvoru je možné zapůjčit si klíček na obecním úřadě.

Důrazně upozorňujeme občany a žádáme, aby na sběrných místech v obci separovali jen takový odpad, který tam patří a to papír, plast, sklo a textil. Ostatní odpad patří na sběrný dvůr.

Proměny času ve fotografiích

Kaple Panny Marie Lurdské

Tentokrát se na toulkách po naší obci vydáme do Súhrad, ke kapli Panny Marie Lurdské. Tato kaplička byla postavena v roce 1912 stavitelem Karlem Málkem z Uherského Brodu jako připomínka zázraku zjevení ve francouzských Lurdech v roce 1858. Kaple prošla rekonstrukcí v roce 2009, kdy byla provedena nová výmalba a opraveny praskliny. Také terén se v okolí kapličky výrazně změnil, byla vystavěna kamenná opěrná zeď a vydlážděn prostor před kapličkou. Každoročně se ke kapli Panny Marie Lurdské koná procesí a to vždy v neděli před svátkem Panny Marie.

Povzbudivá hradčovská rarita – křivatec rolní

V Hradčovicích máme to štěstí, že po dlouhém očekávání jara nemusíme za vzácnými květinami vůbec daleko. Přímo v zastavěné části obce, intravilánu, máme několik míst, kde se vyskytuje žlutě kvetoucí cibulovina – křivatec rolní. Rostliny však nemusí vykvést každý rok. Jeden rok vykvete populace u kostela, za pár let rostliny v Súhradách a občas na Hájcích. Těžko se pak mapuje, kde přesně nám tyto žluté klenoty jara v naší obci rostou. Mají tu ideální podmínky a tak se tu a tam, některé roky, můžou objevit někomu na zahradě či před domem. Kvůli těmto „inkognito obdobím“ se o rozšíření tohoto druhu v našem státě příliš neví. Možná není až

tak vzácný, jak je uváděn v posledních Červených seznamech – jako silně ohrožený druh. Nicméně, dříve byl vzácnější, až poslední roky se mu náhle daří. Je to kvůli teplejším zimám? Není spousta obcí, kde byste uvnitř nich potkávali vzácné druhy na každém kroku, zvláště pak silně ohrožené. Hradčovice a Lhotka jsou zase něčím trochu výjimečné!

Pokud najdete křivatce rolní, budeme rádi, když nám napíšete na facebook: Slovácký Fénix.

Lukáš Kroča

Křivatce jsou tak krásné a zajímavé, že své zvědavosti odolá málokdo...

Rozpočet obce Hradčovice na rok 2021

PŘÍJMY

Daňové příjmy	15 189 000
Poplatek za komunální odpad	500 000
Poplatek ze psů	15 000
Poplatek za užívání veřejného prostranství	2 000
Poplatek z ubytovací kapacity	7 000
Správní poplatky	20 000
Neinvestiční dotace na výkon státní správy	376 500
Neinvestiční dotace na veřejně prospěšné práce	75 000
Neinvestiční dotace MMR na hřiště ZŠ	1 230 896
Investiční dotace z MZP na využívání srážkových vod	2 394 000
Příjmy z lesního hospodářství – prodej palivového dříví	660 000
Příjmy za sběr druhotných surovin	50 000
Pitná voda – pronájem vodovodu, přefakturace vodného	33 000
Přijaté sankční poplatky	1 000
Odvody odpisů MŠ a ZŠ	460 000
Poplatky za hlášení	2 000
Pronájem víceúčelového hřiště	2 000
Bytové hospodářství – nájem, služby	157 000
Nebytové hospodářství – nájem	56 000
Hřbitovní poplatky – pronájem hrobového místa a služby	52 000
Sběr a svoz komun. odpadu (podnikatelé) a příspěvek Eko-Kom, Asekol apod.	184 000
Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň – práce traktorem	1 000
Nahodilé příjmy (prodej ovoce, dlaždic, pohledů, zapůjčení žebříku, rozvoz obědů)	41 000
Věcná břemena (plynové a elektrické přípojky)	30 000
Pronájem pozemků	188 000
Příjmy z prodeje pozemků	1 000 000
Pronájem místnosti na OÚ	5 000
Příjmy z úroků a dividend	5 000
PŘÍJMY CELKEM	22 736 396

VÝDAJE

Lesy – pěstební činnost (nákup sazenic, postřiků, výsadba, oplocenky, dohody)	835 000
Silnice – nákup materiálu (posypová sůl, písek, nafta do traktoru), opravy a udržování – smlouvy se Správou a údržbou silnic, dohody – zimní údržba, stavba cesty do Maršoviců, účelová komunikace Drslavice-Hradčovice	2 233 000
Neinvestiční dotace kraji na provoz veřejné silniční dopravy	102 000
Pitná voda-materiál na vodovodní přípojky, investice-vodovod Lhotka (4 000 000)	4 026 000
Odpadní vody – opravy a udržování, odborný dohled, rozbor vody, nájem vodohospodářského zařízení, nákup materiálu, investice – nádoby na srážkové vody (2 815 000), kanalizace Padělky	3 350 000
Vodní díla v přírodě – čištění rybníků	5 000
Mateřská škola – příspěvek na provoz, na odpisy majetku, pojištění budovy, služby, přístavba skladu, rekonstrukce umývárny	1 108 000
Základní škola – příspěvek na provoz, na odpisy majetku, pojištění budovy	1 003 000
Knihovna – provozní náklady (plyn, elektř., knihy, dohody, popl.TV)	72 000
Kulturní památky – opravy a udržování	10 000
Rozhlas – nákup služeb-licenční poplatek, opravy a udržování	14 000
Sdělovací prostředky – Hradčovské listy	50 000
Ostatní záležitosti kultury – různé akce (stavění máje, den matek, dětský den, soutěže, sport.akademie, dny obce, slavnosti vína, pietní akty, lampionový průvod, výstavy, divad. představení, rozsvícení vánoč. stromu, předván. zpívání, vánoční koncert, apod.) – nákup materiálu, hudba, pohoštění, dohody, úhrada dopravy, dětských atrakcí, dárkové balíčky pro jubilanty, finanční dary spolkům Včelaři, Myslivci, Veletánek, Zahradkáři	190 000
Ostatní tělovýchovná činnost – dotace TJ Sokol, drobný majetek, kontroly nářadí, nákup materiálu, investice – oprava víceúčelového hřiště (1 758 000)	2 101 896
Zdravotní středisko – opravy a udržování, dohody, plyn, elektřina	41 500
Obecní byty – opravy a udržování	25 000
Veřejné osvětlení – elektřina, opravy a udržování, nákup materiálu a služeb	126 000
Pohřebnictví – provozní náklady hřbitova (voda, elektřina, opravy a udržování, vývoz kontejneru) oprava chodníků, cesty	125 000
Územní rozvoj – územní plán obce	104 000
Komunální služby a územní rozvoj – odvoz sutí, plat zaměstnance veřejně pros.prací	206 000
Nebezpečný odpad – sběr a odvoz	38 000
Komunální odpad – sběr a odvoz	550 000
Ostatní odpad – tříděný odpad – sběr a odvoz	200 000
Péčevzhledobceaveřejnouzeleň–dohody,nákupmateriáluatd.,nákupslužeb,nákupdrobnétechniky	197 000
Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče – příspěvky (Charita, PAHOP), beseda s důchodci, družební akce (hudební produkce, pohoštění, nákup materiálu, dohody)	54 000
Ochrana obyvatelstva – povinná nespecifikovaná rezerva	55 000
Požární ochrana – nákup drobného majetku a materiálu, plyn, elektřina, nafta, pojištění, opravy, nákup služeb, příspěvek OSH	121 500
Zastupitelstva obcí (platy a zákonné odvody)	1 308 000
Činnost místní správy – zaměstnanci – platy a odvody, dohody, provozní náklady – poštovní, telefony, nový majetek, benzin, školení, pojištění, náhrady platu v době nemoci, platby daní, cestovné, opravy a udržování atd., energie, služby – údržbovací poplatky programů, revizní prohlídky spalin. cest, kontroly HP, servis výtahu v budově atd., přestupky občanů, dary narozeným dětem, odměny krojovaným účastníkům Slavnosti vína, nákup pozemků (2 700 000), investice – budova zahrádkářů	7 197 000
Poplatky bance	12 000
Daň z příjmů PO – za obec	310 000
vrátka volby	14 000
Členský příspěvek Sdružení místních samospráv	56 600
VÝDAJE CELKEM	25 840 496

Příjmy roku 2021: 22 736 396

Výdaje roku 2021: 25 840 496

Rozpočet je navržen jako schodkový.

Obec Hradčovice investice 2020

INVESTIČNÍ AKCE 2020 – dokončené

1. TZ budovy MŠ Hradčovice 2020 – výměna PLYN. KOTLŮ	318 411,50 Kč
2. TZ budovy MŠ Hradčovice 2020 – REKONSTRUKCE TRÍD	467 668,99 Kč
3. Závahový systém 2020 na fotbalovém hřišti Hradčovice	292 056,00 Kč
4. TZ budovy OÚ – KUCH. LINKA velký sál	78 327,00 Kč
5. TZ budovy ÚZ Chrástka - NEREZOVÁ DIGESTOŘ vestavná	44 000,00 Kč
6. TRAKTOR Zetor Proxima GP	1 512 090,00 Kč
7. Územní plán Hradčovice – 2016 změna č.1	22 990,00 Kč
	2017 84 700,00 Kč
	2019 135 762,00 Kč
	2020 56 567,50 Kč
	300 019,50 Kč
Výdaje v r. 2020 na uk. inv. akce	2 769 120,99 Kč

Koupě pozemků 2020

1. u sport.haly	55 200,00 Kč
2. důvod - sběrný dvůr	88 795,00 Kč
3. důvod - sběrný dvůr	75 175,00 Kč
4. důvod - vodojem Lhotka Staré hory	62 694,50 Kč
5. důvod - rozšíření hřbitova	178 400,00 Kč
6. důvod - vodojem Lhotka Staré hory	24 278,00 Kč
7. důvod - rozšíření hřbitova	283 160,00 Kč
8. inž. sítě - cesta Lh.	4 097,00 Kč

Zařazení pozemků do majetku v r. 2020 **771 799,50 Kč**

INVESTIČNÍ AKCE 2020 – nedokončené

1. dešťové nádrže – využívání srážkových vod, kanlizece padělky	2020 218 260,50 Kč
2. vodovod, vodojem Lhotka, 2020 Staré hory	429 043,00 Kč
3. vodovodní přípojka sportovní hala	2020 97 211,97 Kč
4. oprava víceúčelového hřiště ZŠ	2020 36 150,00 Kč
5. kabiny sportovní hala	2020 5 000,00 Kč
6. byty knihovna Lhotka	2020 5 000,00 Kč
7. altán dřevěný u rybníka, Maršovce	2020 78 701,80 Kč
8. příjezdová cesta ke sběrnému dvoru	2020 99 583,00 Kč
9. sklad MŠ	2020 9 234,25 Kč
10. úprava a rozšíření sběrného dvora	2020 84 869,40 Kč
	1 063 053,92 Kč

Stav finančních prostředků k 31. 12. 2020

Česká spořitelna	12 430 130,48 Kč
Česká spořitelna	2 466 799,23 Kč
Komerční banka	13 797 866,50 Kč
Česká národní banka	1 062 613,92 Kč
Pokladna	15 350,00 Kč
	29 772 760,13 Kč

Dobry sluha – špatny pan aneb oheň v krajině Slovácka a jeho historie

Jaro je období, kdy se lidé vracejí zpátky do krajiny. Právě v předjaří, víc než kdy jindy, můžeme nejčastěji pozorovat obláčky kouře, zvedající se od sadů směrem k nebi. Příprava na vegetační období si občas vyžádá využití ohně. Na vypalování trávy ovšem české zákony pohlíží negativně a rovněž všeobecné veřejné mínění se k němu staví odmítavě. Vždy tomu tak ale nebylo. V dobách našich prababiček patřilo pálení trávy k tradičním a velmi žádaným počinům. Pro někoho může být takové téma banální, nezajímavé, samozřejmé, či dokonce nevhodné. Slováckou historií a přírodou se však prolíná více, než by se mohlo zdát. Do jisté míry ohni vděčíme i za to, že tady stále jsme. O tom však hezky popořádku.

Slovácko trhá světové rekordy

Mezi přírodovědci je zvykem posuzovat výjimečnost kousku přírody souslovím „druhová rozmanitost“. Na ploše fotbalového hřiště běžné zemědělské louky roste v našich končinách obvykle kolem deseti druhů rostlin. Inu, žádné překvapení. Rekordy by lidé často čekali někde v pralesech, zejména tropických. Každý přírodovědec je proto u vytržení, když na stejné ploše louky na Slovácku najde třebaš i dvě stovky druhů. Je to trochu jako navštívit Noemovu archu. Jsou to totiž louky v Bílých Karpatech, které v mnoha ohledech trhají světové rekordy druhové rozmanitosti. Těžko tomu uvěřit, ale z historických záznamů přírodovědců vyplývá, že ještě bohatší než samotné Bílé Karpaty, bylo jejich předhůří. Tedy přibližně naše oblast - mezi Brodem a Strážnicí. Zní to až úsměvně, ale měli by právě k nám jezdit turisté z celého světa, podívat se na nejrozmanitější přírodu na planetě.

Nečekaná odpověď v zemi

Takováto přírodovědná zvláštnost samozřejmě nedává spát celým generacím přírodovědců. Proč zrovna naše Slovácko? Nemáme tu přece žádné velehory, skály, pralesy ani vodopády. V čem tkví tedy to tajemství? Dodnes se na tom vědci neshodnou. Snaha datovat zakládání bělokarpatských luk dovedla přírodovědce až k výzkumu drobných uhlíků, které zůstaly v půdě z dob, kdy byl kučován původní „slovácký prales“. Z nich lze zjistit spalovanou dřevinu, kdy se s pálením začalo i jak často k němu docházelo. Co zjistili? Na Slovácku se páliło a vypalovalo opravdu hodně. Dokonce se ukázalo, že i nejvyšší polohy Bílých Karpat, kde bychom předpokládali donedávna pralesy, byly mnohde odlesněné už před 4 tisíci lety! Louky na Slovácku tak mohou být vlastně mnohonásobně starší než dochované nejbližší obce.

Olišava jako nejtěžší válečná zóna

Kolem přelomu 8. a 9. století vtrhly do naší oblasti kmeny Maďarů, kočovníků odněkud z východu. Podobně jako Hunové, kteří fakticky rozvrátili mocnou Římskou říši, i Maďaři se ihned stali postrachem Evropy. Ne nadarmo se dodnes říká „Ty jsi ale Maďar!“. Byli to pravděpodobně oni, kdo rozvrátil říši Velkomoravskou a nechybělo mnoho, probili by se až na území dnešní Francie. Po porážce se ale nadobro usadili v Uhrách, tedy přibližně v okolí dnešního Maďarska. Svými travnatými pláněmi jim Panonie připomínala domovinu. Proč to píšu? Středověké Uhry totiž začínaly přímo za hřebeny našich Bílých Karpat. Javořina a Lopeník tak byly tím jediným, co naše předky dělilo od tohoto původně bojechtivého a obávaného postrachu Evropy. A samozřejmě také Olišava! V místech, kde jí šlo snadno překonat, vznikla příhodně nazvaná opevněná sídla jako „brod“ či „hradiště“, časem označená jako „Uherský/Uherské“ (v případě Brodu již při povýšení na město). Navazující řeka Morava pak byla hlídána na „strážnici“. Po rozpadu Velké Moravy byl celý prostor od Olišavy na jih dlouho vnímán jako „území nikoho“. Byl střeženým pohraničním pásmem, kde se nesmělo sídlit a pohyb v rámci něj byl na vlastní nebezpečí. Třebaže i vlivem křesťanství se Uhři postupně stali poměrně civilizovanými, mocenské zájmy mezi státy zůstaly.

Abychom lépe viděli

Když se dnes rozhlédnete od brodské hvězdárny směrem k jihu, můžete krásně vidět až na hranici se Slovenskem. Před vámi se rozprostírá široké přehledné údolí, jako stvořené pro řádný dozor. Odsud vám nic neunikne. Tedy za předpokladu, že údolí nepokrývá les, který ledasco ukryje. Toho si jistě byli obránci „brodu“ velmi dobře vědomi, a proto bylo zřejmě jejich snahou udržet celé předhůří Bílých Karpat holé, přehledné a bezlesé. Pěstovat tam něco na polích bylo bez záruky, mohli vás kdykoli přepadnout nebo připravit o úrodu a celoroční dřinu. Nejméně pracovním řešením bylo vypalování. Stačilo jednou za čas zapálit pláň a rychle se zase stáhnout do bezpečí za Olišavu. Možná ale tuto oblast vypalovali i sami Maďaři, nebo snad někdo jiný. To už dnes asi nezjistíme. Uhlíky v zemi nám nanejvýš prozradí, že se tu páliło po dlouhá léta.

Bitva o osud Slovácka

Napětí na této ostře sledované hranici dlouho rostlo, až před ní roku 1116 stanulo mohutné maďarské vojsko. Kosmas, první český kronikář, dokonce v překladu píše, že uherský

lid u říčky Olišavy „pokryl celý povrch zemský jako kobylky“. Byť sem český kníže Vladislav I. a uherský král Štěpán II. přijeli stvrdit uzavřený mír po předešlých bojích, setkání se zvrhlo v bitevní vřavu. Dodnes se historici přou, kde přesně u Olišavy k bitvě došlo. Z jejího popisu však nepřimo plyne, že muselo jít o obrovskou bitvu na velké pláni.

Tehdy, 13. května, byli Maďaři těžce poraženi. A ačkoliv tím ozbrojené konflikty v Poolšaví zdaleka neskončily, Maďaři si správně uvědomili, že Slovácko od zbytku Moravy asi neutrhnou. Kdo ví, jak by dopadl Český stát, kdyby toho dne Olišava padla. Možná, možná bychom zde dodnes mluvili maďarsky. Jisté je jen to, že dějiny Evropy se utvářely i u naší maličké Olišavy, kterou pomohl uhlídat pravidelný oheň.

Nejluxusnější restaurace na světě

Naše prababičky dobře věděly, že louka zbavená stařiny se na jaře zazená více a její tráva je šťavnatější. Shořením nezetlelých stébel se nové trávě uvolní veškerý prostor a popel jí rychle dodá minerální látky. Ani moc, ani málo, prostě akorát. Ačkoliv suchá tráva často shoří dobře, květiny mají mnohdy masivnější stonek a žáru odolají. Po vypálení se jejich pozůstalá semena rozletí na volnou půdu, správně zúrodněnou popelem, plně prosluněnou mírným jarním sluncem a zavlaženou aprílovým deštěm. Jen těžko lze semenům květin dopřát lepší podmínky k vyklíčení.

Slovenští bačové se občas dají slyšet, že jejich syry jsou toliko lahodné, protože své ovečky pasou na horských pastvinách s těmi nejvoňavějšími bylinkami. Netuším, nakolik je to pravda, vím však, že seno plné bylinek skutečně voní úplně jinak než prostá usušená tráva. Přirovnáme-li louky k restauracím, patří jistě slovácká druhově bohatá louka k těm nejluxusnějším na světě. Uvažte, kolik restaurací vám zvládne naservírovat 200 a více různých pokrmů? To musí uspokojit i tu nejmlsnější slováckou kozu! Vhodné vypalování pak může podíl voňavých bylinek zvyšovat. Nejednou se jistě rozpomene, že před lety občas zahořela i naše Chrástka. Je její bohatost náhoda?

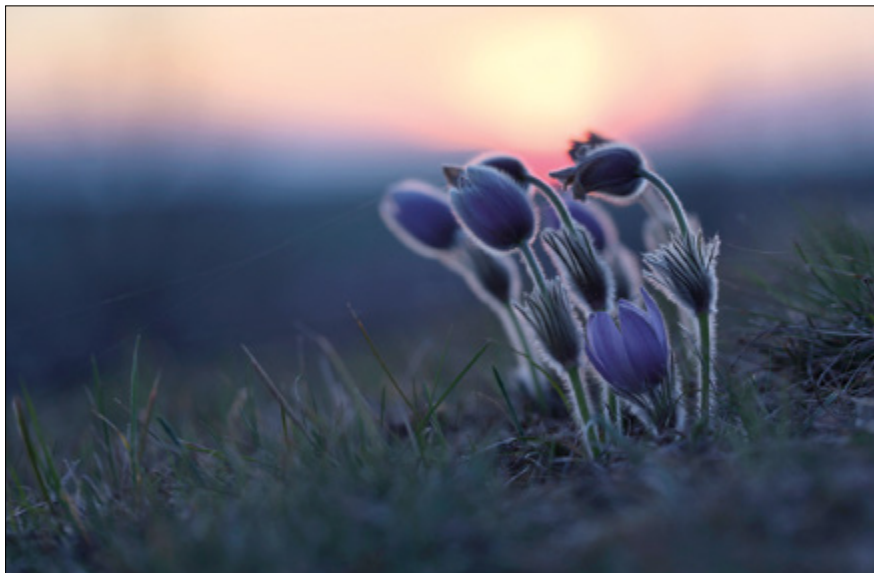
Překrásná přeživší vzpomínka

Kdo by neznal nádherný koniklec, symbol časného jara. Vyšlechtěné formy této půvabné rostliny právem zdobí mnohé zahrádky v obci. Málo kdo však dnes vzpomene, že koniklece byly ještě před sto lety v okolí mnohem častější. Svědectví starých přírodovědců popisují na některých místech celé fialové stráně, tisíce a desetitisíce kvítků! Pozoruhodné je to

také proto, že se jedná o skalničku a u nás žádné skály či skalky v přírodě nemáme. Aby se mohlo skalničky u nás dařit, nesmí jí nic ubírat ze světla a brát životní prostor. Když rostou „doma na skalách“, nikdo jiný než jiná skalnička s nimi totiž po boku růst nezvládne. Bohužel je třeba posmutnit, že i přes zákonnou a územní ochranu, na všech přírodních lokalitách Slovácka konikleců dlouhodobě ubývá, nebo už zmizely úplně. Stalo se tak i v hradčovské Chrátce. Zdá se, že koniklec si mimo skály potrpí právě na pořádné vypálení. Ani to nejpečlivější pokosení totiž neumí být tolik důsledné, jako živelný oheň.

Vhodné načasování je vším

Ať už může za druhovou bohatost na loukách Bílých Karpat cokoliv, oheň tuto bohatost po dlouhou historii uchovával. Nijak jí neublížil a velmi pravděpodobně ji i posílil. Proč je tedy oheň na louce dnes vnímán jako něco škodlivého? Zapálit šťavnatou louku plnou hmyzu, měkkýšů, ještěrek a různých mláďat je nepochybně barbarské a nelze se divit nikomu, že takové jednání odsuzuje. Nehledě na to, že zelená tráva prostě nechce hořet a usušené je škoda. Co když ale louka shoří v předjaří? Hmyz ještě nelétá, i s drobnými tvory je ukryt ve zmrzlé zemi. Mláďátka se ještě nenarodila a tráva není nalita vláhou. Co vidíme, jsou jen suchá odumřelá stébla, která nestihla zetlít. Protože klíč k úspěchu tkví v kázni a ohleduplnosti, i s uvážením požární bezpečnosti upadlo vypalování v obecnou nevoli. Většina populárně-naučné literatury jej dodnes líčí pouze negativně, ačkoliv dnes mnozí přírodovědci volají po jeho rozumném znovuzavádění. Při moudře zvoleném načasování a střídém opakování totiž pomůže z louky učinit květinový ráj, který nakonec nikdo nedocení více než právě jeho obyvatelé, zejména ti hmyzí. Pevně věřím, že naši předkové toto plně respektovali. Byli přece také včelaři i sadaři, důležitost hmyzu si dobře uvědomovali. Ano, neměli moderní metody ani vědecké výzkumy. Říká se ale, že když děláte nějakou práci deset let, můžete se nazvat mistrem. Čím se potom stanete, když respektuje zkušenosti předků ověřené staletími? A netkví vlastně krása Slovácka právě v tomto? **Jakub Šafář**

Koniklece na hradčovském katastru.

Jarní pohled na obec.

Slepice od žáků 5. třídy.

Tříkrálová sbírka 2021

DRSLAVICE	18 165 Kč
HRADČOVICE + LHOTKA	24 340 Kč
VELETINY	13 890 Kč
CELKEM	56 395 Kč

Všem dárcům děkujeme.

Bruslení.

Po bruslení.

Společenská kronika obce Hradčovice za rok 2020

POČET NAROZENÝCH DĚTÍ

holčičky	5
chlapci	9
celkem	14

POČET UZAVŘENÝCH SŇATKŮ V OBCI

církevní	1
občanské	4
z toho sňatky našich občanů	1
Celkem	5

POČET ÚMRTÍ

Hradčovice	10
Lhotka	5
Celkem	15

POČET OBYVATEL

	k 1. 1. 2020	k 31. 12. 2020
Hradčovice	697	706
Lhotka	316	310
CELKEM	1013	1016

ŽIVOTNÍ JUBILEA V OBCI V ROCE 2020:

75 let – 13 občanů
80 let – 8 občanů
85 let – 3 občané
90 let – 3 občané

55 let od uzavření manželství – 2

*Máme dobu zákazovou, ale my se nenudíme,
za naším skřítkem na vycházku vyrazíme.*

Obec Hradčovice a skřítek Tuláček
vyhlašují soutěž pro děti

SE SKŘÍTKEM ZA SKŘÍTKEM

Vášim úkolem je vyrobit skřítkovi Tuláčkovi kamaráda.
Fantazii se meze nekladou: můžete malovat, kreslit, lepit, modelovat
a hlavně ho nezapomeňte pojmenovat.

Následně hledejte na 11 různých místech v Hradčovicích a okolí
obrázky Tuláčka a vyfoťte skřítky spolu.

Nebojte se, na každém místě najdete malou nápovědu.

Pokud by na daném místě obrázek nebyl,
pište na níže uvedenou e-mailovou adresu.

Vytvořte s rodiči koláž z fotek,
do koláže nezapomeňte uvést jméno a příjmení soutěžícího
a pošlete na e-mailovou adresu macek-jiri@post.cz

Až budete mít splněno, odevzdejte svého skřítku paní knihovnici
do knihovny na Lhotce (kontakt: MK.Lhotka@seznam.cz)

Uzávěrka soutěže je 15. dubna 2021.

Každého účastníka odměníme a až to půjde, skřítky vystavíme.

Poznámka pro rodiče: Pokud bude na fotografiích i Vaše dítě, dáváte souhlas se zveřejněním
fotografie na stránkách obce Hradčovice, v Hradčovských listech a na případné výstavě.
Nápověda:

Začni hledat třeba u Cyrilometodějského kříže.